

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA	
Wpłynęło:	2013 -09- 3 0 data
Znak:	

MINISTER ZDROWIA

Warszawa,

2013 -09- 2 5

MZ-UZ-PR-024-31728-6/APW/13

Pani

Krystyna Barbara Kozłowska

Rzecznik Praw Pacjenta

Szanowne Pani Minister!

W odpowiedzi na pismo z dnia 2 sierpnia 2013 r., znak pisma: RzPP-ZZP-0711-2-1/AGU/2013, w sprawie zajęcia stanowiska wobec zaistnienia faktu wypowiedzenia umów z Dolnośląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia przez świadczeniodawców z województwa dolnośląskiego udzielających psychiatrycznych świadczeń zdrowotnych w warunkach stacjonarnych oraz kwestii związanych z finansowaniem świadczeń gwarantowanych w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień na terenie województwa dolnośląskiego, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ministerstwo Zdrowia wystąpiło do Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ o odniesienie się do przedmiotowej informacji oraz do uwag dotyczących finansowania gwarantowanych świadczeń psychiatrycznych w województwie dolnośląskim, w tym poziomu płaconej przez tamtejszego płatnika ceny za punkt.

Z informacji DOW NFZ wynika, iż 31 lipca 2013 roku do Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia wpłynęły wypowiedzenia umów zawartych w rodzaju świadczeń opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w części dotyczącej zakresów: świadczenia psychiatryczne dla dorosłych, świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, izba przyjęć szpitala, świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia, świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia, świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie. Okres wypowiedzenia przedmiotowych umów wynosi 3 miesiące.

Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych wypowiedziało ośmiu świadczeniodawców posiadających umowy na dziesięć zawartych w przedmiotowym zakresie. Umów nie wypowiedział Zespół Opieki Zdrowotnej w Kłodzku oraz Wielospecjalistyczny Szpital - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej Zgorzelcu.

Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży wypowiedziało trzech świadczeniodawców posiadających umowy na cztery zawarte. Umów nie wypowiedział Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sudeckie Centrum Zdrowia w Pieszycach.

Świadczenia w izbie przyjęć szpitala wypowiedziało pięciu świadczeniodawców posiadających umowę na osiem zawartych. Umów nie wypowiedział: Wielospecjalistyczny Szpital -Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu, Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J.Gromkowskiego we Wrocławiu.

Świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie na terenie Dolnego Śląska realizuje jeden podmiot i umowa ta została wypowiedziana.

Ponadto dwa podmioty wypowiedziały umowy na świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia oraz jeden na świadczenia w psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia.

Odnosząc się do kwestii poziomu finansowania świadczeń psychiatrycznych Dolnośląski OW NFZ poinformował, że w latach 2008- 2012 widoczny jest stały trend wzrostowy wysokości nakładów na omawiane świadczenia. Największy wzrost nakładów na przedmiotowe świadczenie miał miejsce w roku 2009 i wyniósł 10,49% w stosunku do roku 2008. W kolejnych latach wzrost nakładów kształtował się na poziomie 2% w roku 2011 i prawie 6 % w roku bieżącym. Wyjątek stanowi rok 2010, w którym nakłady na psychiatrię utrzymały się na poziomie zbliżonym do roku 2009.

Analizując wysokość nakładów przeznaczanych na realizację świadczeń kontraktowanych w ramach rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w porównaniu do sumy nakładów na wszystkie rodzaje świadczeń w analogicznym okresie DOW NFZ zauważył wzrost nakładów na świadczenia psychiatryczne w stosunku do całego planu finansowego Oddziału. Udział procentowy środków przeznaczonych na realizację omawianych świadczeń w odniesieniu do sumy nakładów na wszystkie rodzaje świadczeń przedstawiony został w wierszu 5 poniższej tabeli i kształtuje się na poziomie od 3,59 % w roku 2008 do 3,63% w roku 2012. Z danych ujętych w tabeli wynika jednocześnie, że wzrost nakładów na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień jest relatywnie większy niż na pozostałe rodzaje świadczeń (wiersz 2 i 4). O ile łącznie nakłady na wszystkie rodzaje świadczeń wzrosły w analizowanym okresie o 17,75% (z 3 934 801 000 zł na 4 633 063 000 zł), o tyle środki w planie finansowym na psychiatrię uległy zwiększeniu w roku 2012 w stosunku do roku 2008 o 19,02% (z 141 341 000 zł na 168 229 000 zł).

		Plan finansowy DOW NFZ na 2008 r.	Plan finansowy DOW NFZ na 2009 r.	Plan finansowy DOW NFZ na 2010 r.	Plan finansowy DOW NFZ na 2011 r.	Plan finansowy DOW NFZ na 2012 r.
1	łącna wartość dla wszystkich rodzajów świadczeń (B2.1-B2.18)	3 934 801 000	4 254 882 000	4 347 277 000	4 403 777 000	4 633 063 000
2	procentowy wzrost nakładów na wszystkie rodzaje świadczeń		8,13%	2,17%	1,30%	5,21%
3	wartość dla opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (B2.4)	141 341 000	156 166 000	155 606 000	158 731 000	168 229 000
4	procentowy wzrost nakładów na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień		10,49%	-0,36%	2,01%	5,98%
5	udział świadczeń psychiatrycznych w całości	3,59%	3,67%	3,58%	3,60%	3,63%
6	procentowy wzrost udziału świadczeń psychiatrycznych		2,18%	-2,48%	0,70%	0,74%

DOW NFZ podkreślił również, że nakłady przeznaczone na finansowanie szpitali psychiatrycznych, których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ciągu ostatnich trzech lat również uległy zwiększeniu. Zwiększenie finansowania w roku 2012 w stosunku do roku 2010 wyniosło 8,5%. Wzrosła tym samym liczba zakontraktowanych świadczeń. Należy jednak uwzględnić fakt, że zgodnie z zapisem art. 134. ust. 1. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. , Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) „Fundusz jest obowiązany zapewnić równe traktowanie wszystkich świadczeniodawców ubiegających się o zawarcie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej i prowadzić postępowanie w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji”. Oznacza to, że redystrybucja środków finansowych przeznaczonych na realizację świadczeń opieki zdrowotnej na poziomie Oddziału ma się odbywać niezależnie od statusu prawnego podmiotu medycznego.

Zajmując stanowisko w poruszanej w piśmie kwestii niewystarczającego finansowania i ograniczenia dostępności do świadczeń opieki długoterminowej Oddział Dolnośląski wyjaśnił, że świadczenia opiekuńczo - lecznicze psychiatryczne zakontraktowane są na poziomie optymalnym. Nakłady na przedmiotowe świadczenia w ciągu ostatnich lat uległy znacznemu zwiększeniu. W roku 2013 wynoszą 21 241 456 zł i w odniesieniu do nakładów przeznaczonych na realizację przedmiotowych świadczeń w roku 2005 (12 198 320 zł) zwiększyły się o 74%).

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (NPOZP) wprowadzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. (Dz. U z 2011 r. Nr 24, poz.

128), zaleca wskaźnik dostępności w oddziałach opiekuńczych 1 -2 łóżka na 10 tys. mieszkańców. Liczba łóżek zakontraktowana przez DOW NFZ (obliczona na podstawie zawartych kontraktów na 2013 r.) wynosi 727 podczas gdy zalecana przez NPOZP liczba łóżek dla populacji województwa dolnośląskiego powinna wynosić maksymalnie 576.

Dodatkowo na podstawie analizy średnich nakładów na 10 tys. mieszkańców wydatkowanych przez Dolnośląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia opiekuńczo - lecznicze psychiatryczne w stosunku do kraju Oddział stwierdził, że na Dolnym Śląsku finansowanie omawianych świadczeń znacznie odbiega od poziomu finansowania na terenie Polski. Nakłady na 10 tys. mieszkańców w kraju wynoszą 42 640 zł, w województwie dolnośląskim wynoszą 72 863 zł i tym samym są o 71 % większe. Nie bez znaczenia pozostaje również zwiększenie nakładów na leczenie środowiskowe oraz leczenie uzależnień, prowadzone w trybie ambulatoryjnym i dziennym, w związku z realizacją przyjętych przez DOWNFZ priorytetów ogólnopolskich i regionalnych.

Zwiększenie nakładów na leczenie środowiskowe oraz oddziały dzienne jest zgodne z założeniami NPOZP i zdecydowanie przyczynia się do poprawy wskazanych w Programie wskaźników. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż Oddział, każdorazowo tworząc plan finansowy na podstawie analizy realizacji umów, wprowadza zmiany dotyczące obszarów kontraktowych, jak również uwzględnia, w miarę możliwości finansowych, inicjatywy podmiotów w kwestii kontraktowania nowych zakresów. Zmiany obszarów kontraktowania z większych na mniejsze służą zapewnieniu lepszego dostępu do świadczeń.

Odnosząc się do uwag na temat wysokości cen jednostek rozliczeniowych obowiązujących na terenie Dolnego Śląska Oddział wskazał, iż w części zakresów są one niższe i przykładem są tutaj zakresy przedstawione w poniższej tabeli.

KOD PRODUKTU	NAZWA PRODUKTU	CENA W DOWNFZ	ŚREDNIA CENA W POLSCE
04.4700.021.02	ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA DOROSŁYCH	10,00	10,52
04.4701.001.02	ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	10,00	11,63
04.4710.001.02	ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA CHORYCH SOMATYCZNIE	10,00	10,73
04.4730.021.02	ŚWIADCZENIA W PSYCHIATRII SĄDOWEJ W WARUNKACH PODSTAWOWEGO ZABEZPIECZENIA	10,00	11,42
04.4732.021.02	ŚWIADCZENIA W PSYCHIATRII SĄDOWEJ W WARUNKACH WZMOCNIONEGO ZABEZPIECZENIA	10,00	14,16
04.4733.021.02	ŚWIADCZENIA W PSYCHIATRII SĄDOWEJ W WARUNKACH WZMOCNIONEGO ZABEZPIECZENIA DLA NIELETNICH	10,00	13,13

04.4737.021.02	ŚWIADCZENIA ODWYKOWE W WARUNKACH WZMOCNIONEGO ZABEZPIECZENIA DLA NIELETNICH	10,00	10,00

Oddział podkreślił także, że w części zakresów świadczeń (świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju, świadczenia psychologiczne, leczenie środowiskowe domowe) stawki zakontraktowane przez Dolnośląski Oddział Wojewódzki NFZ są wyższe od średnich cen w kraju.

Natomiast w zakresach ujętych w tabeli poniżej średnie ceny zakontraktowane przez DOW NFZ są najwyższe w kraju:

KOD PRODUKTU	NAZWA PRODUKTU	CENA W DOW NFZ	ŚREDNIA CENA W POLSCE
04.1740.007.02	LECZENIE UZALEŻNIEŃ	9,00	8,29
04.1744.007.02	ŚWIADCZENIA TERAPII UZALEŻNIENIA I WSPÓLUZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU	9,00	8,39
04.1746.007.02	ŚWIADCZENIA TERAPII UZALEŻNIENIA OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH INNYCH NIŻ ALKOHOL	9,00	8,44
04.2726.021.02	ŚWIADCZENIA DLA UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH UDZIELANE W HOSTELU	8,00	7,47

Odnosząc się natomiast do zaistniałego problemu dotyczącego wypowiedzenia umów w wymienionych na wstępie zakresach, Oddział poinformował, iż w związku z zaistniałym problemem przeprowadzał szereg spotkań, mających na celu rozwiązanie zaistniałej sytuacji. Ostatecznie w wyniku przedmiotowych spotkań w dniu 13 września 2013 r. podpisano porozumienie pomiędzy przedstawicielami Oddziału Dolnośląskiego a przedstawicielami podmiotów, które wypowiedziały umowy w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień. Strony uzgodniły wspólne stanowisko co do ilości i wartości jednostek rozliczeniowych (oczekiwanej ceny za punkt rozliczeniowy) na rok 2014 w zakresach objętych wypowiedzianymi umowami. Przedstawiciele szpitali zobowiązali się do złożenia oświadczeń o wycofaniu wypowiedzeń umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

z powołaniem
z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU
Sławomir Neumann
Sławomir Neumann